

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonoszáma 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona, negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 20 "

Egy automobilban

— így szól egy híradás — megtalálják a szerb koronát. Az autó valahol a szerb vagy albán hegyek között futott a hazátlanságba, az ismeretlenbe, ahová az egész szerb nép jutott vezetői gonoszságából. A kis bir, amely a szerb korona megtalálását jelenti, a nagy tragédia befejezője, minden elveszett, álmok, lehetetlen nagyságáról, a gazdagság és rabolt boldogság tengereiről, megszáporodott földekről. Az álmok után futott a megvolt valóság, a föld, amit már magukénak mondtak. És mindezen a pusztulásával eivész a szimbólum is, amelynek ragyogásáért pusztulásba futott az ország, a menekülésben magukkal hurcolt korona egy automobil aljában etrejve kerül a pyzeimesek kezébe. Ha nem ismernek a gonoszság és romlottság népét, legalább egyetlen fájdalmas sóhajunk fekadhatna a világtörténelem e bus tragédiáján. De tudjuk, hogy karunk büntetése a béke és nyugalom felidézéséért, a rettentő pusztulás felidézéséért büntet. És e tudat azt az érzést kelti fel bennünk, hogy elégtétel vétetett az erkölcsök és a jogrend felborításán és ezzel a világ és az élet rendje visszazökken abba a vágásba, amelyet számára évezredek hagyománya és hite megszabott. A nagy szerb álmom eloszlott, összezsugorodott kicsiny szomorú akarattá, a lerongyolt, megtépett hősök életének megmentésévé. A nagy álmom és a fényes korona együtt hulltak a sárba, ahonnan a diadalmos ellenség emeli fel szákmanytul a királyi jelvényt, elhullott szimbólumát nagy vágyakozásoknak, a melyekért tenger vérnek kellett símleni.

Minden erő letörik, amely erkölcsi alapokra építi céljait. A világrönd fejlődésében, a történelem útján, az igazság érvényesül most is a nagy drámában, amelynek utolsó jelenléte perdföldek le a macedóniai hegyek között.

Az igazság és erkölcs győzelmének nyugodt érzésével nézzük Szerbia romlását, a mi erőink és akaratunk kimeríthetlenségének bizonyosságát látjuk a sors ily gyors beteljesedésében. Elveszett mindenük, elpusztultak a gonosz álmok, amelyek vérszont hivatnak a világra. És a fényt vesztett szerb koronát a diadalmos ellen emeli fel a sárból, ahová lehetetlen álmok, telhetetlen vágyak tűzésben ejtették. A megelégedés meghatódásává nézzük a szerb tragédia végzetes befejezését.

A montenegrói szandzsák elfoglalása

Csapatunk a Tara határfolyónál

Höfer és a német vezérkar mai jelentése

Budapest, dec. 15.

Orosz hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér:

Kövess tábornok Plevje felől előnyomuló osztrák-magyar csapatai tegnap a Vrnja Gorától délre lévő montenegrói hadállásokat isegész szélességben bevették. Egy hadosztály Glibacnál ellenséget üldözve a Tara-szakadékiig nyomult. Elérték Grabot. Közvetlenül Beronétól keletre fekvő magaslatokon a mi osztagainkon kívül a mohamedánok és albanok is állanak harcban, montenegróikkal. Tegnap ejtett foglyaink száma 340 katona, 150 védköteles.

Höfer.

Berlin, december 15.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Arconalon különös fontosságu esemény nem történt. Repülőink látható eredménnyel támadtak meg egy angol gőzhajót, amely dec. 12-én Lapanne magasságában megfenezett. Ellenség, amely Bagu aume Peronnes irányában, Lo'haringiában és Mühlheim felé több repülőgéprajt küldött ki légi harcban, illetve védő ágyúink tűzésében négy repülőgépet, ezek között egy nagy két motoros veszített.

Keleti hadszíntér:

Nincsen újsg

Balkán hadszíntér:

Plevjétől délnyugatra ellenséget a Tara folyó, ettől keletre pedig a Grab-Brdarevo vonal mögé vetettük vissza. Több száz embert elfogtunk.

Legfőbb hadvezetőség.

Bolgár hivatalos jelentés az egész Macedónia elfoglalásáról

(Hivatalos jelentés)

Szofia, dec. 15.

December 12-ike történelmi napja lesz a bolgár hadseregnek és a bolgár népnek. Ezen a napon elfoglalták seregeink a három utolsó város, amely még ellenségünk kezén volt és pedig Doirant, Gevghelit és Strugát. A szerbek, angolok és franciák megkapták az utolsó dőféseket a Doiran és Ochrida-tó partjain. Macedónia fel van szabadítva. Egyetlen ellenséges katona sem áll macedóniai földön.

Ezen a napon az operációk a következőképp folytak le:

Az angolok tegnapi veresége után, amelyet a Vardar balpartján szenvedtek, arconaluknak Furkánál történt szétszakítása után semleges görög területre vonultak vissza. A mi csapataink a görög határig üldözték őket. Dél 12 órakor Doirant elfoglaltuk. Csapatunkat a bevonulásnál lelkesen üdvözölték. Az elasettek, sebsültek és foglyok legnagyobb részét a 10 és 22 ik angol hadosztályhoz tartoznak, amely a 29., 30., 31., 65., 66. és 67. ezredből áll.

Ezek véglegesen össze vannak törve és visszavonulásuknál ágyukat, fegyvereket és töltevényeket hagynak hátra. Az összes zsákmányt most számíljuk össze. 200 embert elfogtunk. A Vardar jobb partján a franciákat üldöző csapataink az ellenséget állásaiból görög területre vetették vissza, 5

óra 30 perckor elfoglalták Gevghelit. A franciák visszavonulásuk alkalmával a pályaudvart, a kasszárnyakat, a két kórházat és a Vardaron átvezető két hidat légberoptették.

Sarrail tábornok hadseregét a Gevgheli-Doiran-vonaltól délre görög területre vetették vissza.

Az igazság megköveteli, hogy megállapítsuk, hogy a francia csapatok sokkal vitézebbül harcolnak, mint az angolok.

Az ellenünk végrehajtott hadműveletekben Sarrail tábornok egész expedíciós serege, amely 97000 francia és 73000 angol katonából, összesen tehát 170000 emberből állott, résztvett és ez a sereg 600 tábori, 30 hegyi ágyúval és 80 nehéz mozsárral rendelkezett.

A jelentés végül közli, hogy a bolgár csapatok átlettek a Struga felé vezető hidat és magát Struga városát elfoglalták.

Török hivatalos jelentés

Konstantinápoly, dec. 15.

A főhadiszállásról jelentik:

Irak-front: Semmi jelentős esemény.

Kaukázusi front: Visszautasítottunk meglepetési kísérleteket, a melyeket az ellenség néhány szakaszon kisebb csapatokkal kezdett.

Dardanella-front: Ansfortánál ellenséges páncélos cirkáló lég-hajókról történt megfigyelésektől támogatva, néhány pillanatig ágyúzták állásainkat. Űtegeink viszonozták a tüzelést és eredményesen lötték az ellenség lövészárkakat és az ellenség egy űteget.

Ari Burnunál meglehetősen heves bombaharc s időközönként tüzéségi harc.

Sed-il Bahr környékén dec. 12-ől 13-ra virradó éjjel az ellenség sok bombát dobott balszárnyunkra. December 12-én, miután az ellenség egy óra hosszat mindenféle bombát vetett le szárnyunkra és légi topedékkal is próbálkozott, nagyon heves gyalogsági és tüzéségi tüzelés után támadást intézett ellenünk, amelyet tüzéségünk heves tüzetéssel könnyen visszautasított és kényszerítette az ellenséget, hogy nagy veszteségek árán visszavonuljon lövészárkaiba.

A hetvenötórás csata

Berlin, dec. 15.

A „B. Z. am Mittag“ közli a „Daily Telegraph“ következő mialandói táviratát: Mindenekelőtt angol csapatoknak jutott az a

földadat, hogy Macédoniában ki-
védjék a bolgárok támadását. Ot-
nap előtt kezdődött a bolgár tá-
madás, nagy heveséssel. A csa-
ta megszakítás nélkül 72 óra
hosszat tartott és az ellenség két-
ségbeesett kéréseket tett, hogy
az ántant csapatokat görög terü-
letre szorítsa. A harcoló csapatok
Monroe tábornok parancsnoksága
alatt állottak és a jobbsárgnyat
képezték, míg a balsárgnyon fran-
ciák voltak. Jelentékeny bolgár
haderő Üszkübön keresztül a
Vardar völgyén át Strumica felé
nyomult előre, ellenére annak,
hogy az angol ágyutűztől súlyos
veszteségeket szenvedett.

Az angolok macedóniai vereségéről

Rotterdam, dec. 15.

A Reuter-ügynökség Macedó-
niába küldött tudósítója egyik le-
írásában, amelyben az angol vis-
szavonulás alatt folyt harcokról
ad számot, a következőket írja:
„A bolgárok a december 5. ről 6. ra
virradó éjjel mindent elárasszó
golyózáppal érték lövészárkaink-
ra. Súlyos robbanó bombák zu-
hantak közénk. A bolgár gyalog-
ság óriási tömegekben vonult fel
és túlságosan kevés ágyú volt
ahhoz, hogy a bolgár felvonulást
megakadályozhassuk. A mieink
ellőtték utolsó töltevényüket is; ek-
kor szünetet tartottak az ellen-
ség ellen fordulni, a tulerá azon-
ban elsöpörte őket. Állásuk tart-
hatatlanná vált, tehát visszavonul-
tunk a harmadik vonalra, miután
a másodikot is kitértették. Egy ir-
ezred két századából alig mene-
kült meg valaki.”

Alamizna az állami tisztviselőknél

A képviselőház ülése

Makó, dec. 15.

A Ház folyosóján rég nem lá-
tott társukat fogadták nagy örö-
mel a képviselők, Hédervay Le-
helt, ki mostanáig ebbe a francia
internáltság szomorú kenyerét. A
népszerű képviselő a jobb oldal-
ról is számosan keresték fel, kö-
ztük Tisza István miniszterelnök.

Az üléssteremben apróbb javas-
latok kerültek előbb sorra, a vita
csupán a külkereskedelmi és kül-
forgalmi viszonyok rendezéséről
szóló javaslatnál indult meg.
Lachne Hugó szólalt fel az előadó
után is igen mélyre ható fejtege-
tés keretében tette szóvá Ausztriá-
val való kiegyezésünk dolgát,
előre is tiltakozva, hogy a kor-
mány befejezett tények elé ál-
lítsa az országot. Felhívta a kor-
mányt, hogy tájékoztassa a Há-
zat.

A munkapárti Szilasy Zoltán a
a külkereskedelmi viszonyok szem-
pontjából a merev agrár állás-
pontra helyezkedett. Utána Jászó
Pál rámutatott arra, hogy milyen
káros az agrár és merkantil
irányzat éles szembeállítás, ho-
lott az ország érdeke s az ő ma-
guk érdeke is egymásra utalja
őket.

Tisza István Lachne Hugókat
váaszolva kijelenti, hogy jelen-
leg csak a kiegyezés előkészíté-
séről van szó s ő maga is azt

szeretné, ha a kiegyezési javasla-
tot a jövő országgyűlés intézné el.
A jelenlegi Ház elő csak akkor
lép a kiegyezési javaslattal, ha
életbevágó érdek követeli ezt.

A köztisztviselők háborús segé-
lyezésének kérdése volt a mai
ülés legfontosabb tárgya. Az el-
lenség álláspontja volt, hogy a
tisztviselők beszerzési előlegét a
háború alatt ne vonják le s az-
után is kis részletekben, ha már
a kormány el nem engedti egyál-
talan ezt az előleget Teleszky a
kormány nevében ridegen elutasí-
totta ezt a javaslatot, de még ab-
ba sem ment bele, hogy a IX.,
X., XI. rangosztályú tisztviselők
harminc százalékos segélyt kapja-
nak a tervezett husz százalékos he-
lyett. E ridegséggel illuzórius lett
az egész segély. Pedig az el-
lenzék az érvek tömegével
vonult föl: Sághy Gyula nyuj-
totta be azt a határozati javasla-
tot, mely az előleg elengedését
javasolja a többiek közt. Szép be-
szédben vezolta a tisztviselők szo-
moru helyzetét.

Pecseh Miklós a nyugdíjasokat
ajánlja a kormány figyelmébe.
Gedeon Aladár az alkotmánypart
névében szereti a tisztviselők hat-
hatósság védelmét. A 48-as bor-
védők részére kér magasabb segé-
lyezési illetéket.

Rakovszky Iván munkapárti
képviselő szerint az áldozatkész
magyar tisztviselő megelégedhetik
a segítség mértékével.

Bakonyi Samu igen okosan ki-
mutatta, hogy ha a beszerzési
előleget január elsején levonják,
rosszabb lesz a tisztviselő helyze-
te, mintha nem is lenne segélye-
zési akció. Miután tudja, hogy a
kormány az előlegeket el nem en-
gedi, javaslatot nyújt be, hogy a
háború alatt ne vonják le az elő-
legeket.

Teleszky János válaszolt az el-
hangzott érveknek: ridegen, aszür-
kén s egyetlen kijelentése raga-
dott meg mindenképp, csak az,
hogy a tisztviselő most könnyeb-
ben tud előleget visszafizetni,
mint akkor, mikor beszerzett cik-
kei elfognak. Az ellenzék ugyan-
is a háború utánra kérte az elő-
legek visszafizetését halasztani:
szóval a miniszter azt azt hiszi,
hogy negyven-ötven koronából
hónapokra, sőt talán egy évre
lehetet berendezkedni

A javaslatot pedig általánosság-
ban elfogadják, a határozati javas-
latok elvetésével: az előleget jan.
1-én fizetni kell!

A postai csomagok cél- szerű csomagolása, helyes címzése

Makó, dec. 15.

A táberi postai csomagforgalom
a karácsonyi időszakban előrelát-
hatólag nagy arányokat fog öl-
teni; ezenkívül a karácsonyi pol-
gári csomagforgalom szokásos
emelkedése is várható úgy, hogy
a m. kir. posta mai korlátozott tel-
jesítő képessége és a kedvezőtlen
közlekedési viszonyok folytán
könnyen olyan torlódások állhat-
nak be, melyek a karácsonyi cso-
magforgalomnak lebonyolítását lé-
nyegesen hátráltatni fogják. A
harctéren küzdő véreink méltán
elvárhatják, hogy a nekik szánt

karácsonyi csomagokat a kellő
időben megkapják. Ezen cél érde-
kében felkérem a közönséget,
hogy a karácsonyi időszakban
polgári csomagoknak a szétküldé-
sét, — aminek legtöbbször a sro-
kácson kívül egyéb indító oka
nincs, — a legszükségesebb mérve
korlátozza, a csomagolásra és
címzésre vonatkozó szabályokat
betartsa és ezzel a karácsonyi tá-
beri csomagforgalom akadálytalan
lebonyolítását a maga részéről is
előmozdítja.

A karácsonyi és újévi postakül-
demények csomagolását és címzé-
sét illetőleg különösen szem előtt
tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert, más tárgyak-
kal egybe csomagolni nem sza-
bad.

2. Csomagolásra falda, vessző-
ből font kosár, viassos vagy liszta
közönséges vászóc, kisebb értékű
és csekélyebb súlyú tárgyaknál
p-dig erős csomagolópapir hasz-
nálandó.

Vászon vagy papirburkolattal
bíró csomagokat, gőb nélküli zsi-
mmeget többszörösen és jó szoro-
san átkötni a zsinog keresztes
pontjain pedig pecsétviaszszal le-
zárni kell.

A pecsételéssel vésett pecsét-
nyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond for-
ditandó a címzett vezeték- és ke-
resztnévének vagy más megkül-
önböztető jelző-ek (pl. ifjabb,
idősebb, öz. s.b.), továbbá a cím-
zett polgári állásának vagy fog-
lalkozásának és lakhelyének pon-
tos kitételére; a Budapestre és
Wienbe szóló küldemények cím-
mutatóiban ezenkívül a kerület, utca
házszám, emelet és ajtó jelzés
s.b. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jel-
zése (vármegye) s ha ott posta
nincs, az utolsó posta pontos és
olvasható fejegyzése különösen
szükséges.

A címet magára a burkolatra
kell írni, de ha ez nem lehetsé-
ges, úgy a cím fatáblára, bór-
darabra vagy erős lemezpapírra
írandó, melyet tartósan a cso-
maghoz kell kötni.

A papirlapokra írt címeket min-
dig egész terjedelmében kell a
burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a fel-
adó nevét és lakását, továbbá a
címet összes adatait feltüntető
papirlap legyen magában a cso-
magban is elhelyezve arra az
esetre, hogy ha a burkolat levő
címet lesznek, elveszne vagy
pedig olvashatatlanná válnék, a
küldemény bizottsági felbontása
után a jelzett papirlap alapján a
csomagot mégis kézbesíteni lehe-
sen.

Kívánatos továbbá, hogy a fel-
adó saját nevét és lakását a cso-
magon levő címet felső részén
is kiüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a
címeten, mint a szállítólevél
szabatosan és részletesen kell je-
lezni.

Budapestre és Wienbe szóló
élelmiszereket, illetve fogyasztási
adó alá eső tárgyakat (húsnemű,
szeszes italok s.b.) tartalmazó
csomagok címeitára, nemkülön-
ben az ilyen csomaghoz tartozó
szállítóleveleken a tartalom, mi-
nőség és mennyiség szerint ki-
írandó (pl. szalonna 2 kgr., egy
pulyka 3 kgr., 2 liter bor s.b.)

A tartalom ily részletes meg-
jelölése a fogyasztási adó kivételese
szempontjából szükséges és a gyors
kézbesítést lényegesen előmoz-
dítja.

Nagyvárad 1915. dec. hó 10-én.
Siket, s. k.

Hatósági liszt bevásárlása

Makó, dec. 15.

Tarnay Ivor h. alispán a követ-
kező felhívással fordul a megye
közönségéhez:

Csanádvármegye közönségéhez,
illetve mindazokhoz, akik ható-
sági lisztből leendő ellátásáért
annak idején jelentkeztek.

Közönségem, teszem, hogy f. évi
december hó 17-étől kezdődőleg
az általam f. évi október hó 15-én
kiadott liszt árúitási szabályok
érvénybe lépnek a hatósági liszt-
et csak a kézbesített lisztbevá-
sárlási könyv, illetve az abban
foglalt utalvány-szelvények ellen-
ében szabad vásárolni.

Hatósági liszt eddigelé a kö-
vetkező kereskedőknél kapható:

Makó város területén:

Fodor József
Dobai Kálmán
Bugyi Imre
Martonosi János
Dobos Péter és Tsa
Gy. Varga János
Varga Ferenc
Erdei Sámuel
Pataky Albin
Szabó János
Weisz Micsa
Guttman Jakab
Lefkovits Adolf
Hadik János
Zeitler R. és Társai
Flaiszig Ede
Luger Micsa
Weinberger Henrik
Özv. Frankl Benjáminé.

Ambrózfalva községben:

Tarnovszky Márton.

Földeák községben:

Ratkay László.

Pitvaros községben:

Fogyasztási szövetkezet.

Nagylak községben:

Gartner József.

Csanádapáca községben:

Fogyasztási szövetkezet.

Kunágota községben:

Korpa András.

Dombiratos községben:

Az Elöljáróság.

A lisztárak kilogrammonként a
kicsinyben való forgalomban a
következők:

Tésztaiszalt . . . . . 84 F.
Főzliszt . . . . . 56 „
Kenyérliszt . . . . . 44 „

Az alispáni hivatal egyúttal
értesíti mindazokat a kereskedő-
ket, akik hatósági liszt árúitá-
sára engedélyt nyertek, illetve, a
kik ily liszt elárúitásával megbi-
vényhatóságának „Lisztárúitási
Szabályai” jelen rendelet értelmé-
ben f. évi december hó 17-én,
azaz szombaton életbe lépnek.

Ezen a napon tul hatósági liszt
csak a bemutatott utalvány-
szelvények ellenében vásárolható.

A kereskedőknek a f. évi október hó 15-én kelt lisztelárusítási szabályokban foglaltakhoz minden tekintetben ragaszkodniok kell és mindazon jelentkezőket, akik talán utalvány-szelvény nélkül óhajtanak a hatósági lisztből vásárolni, körleheltenül vissza kell utasítani.

A kereskedők által bejelentett szükségletét a megyei hatóság a Zeiler-malem részvény-társaságnál egyidejűleg utalványostak úgy, hogy a kereskedők a szabályzat éleibe léptetése napján a szükséges lisztmennyiséggel el lesznek látva

Amennyiben az egyidejűleg kiadott utalvány alapján elszállított liszt elfogy, a malom újból liszte: csak a bemutatott utalvány szelvények alapján és az abban foglalt mennyiség erejéig adhat.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 16. Csütörtök. Rom. kath. és Protest. Albina sz. Görög-orosz dec. 4. Szofoniasz. Nap kel 7 óra 42 percekor, nyugszik 4 óra 08 percekor.

Magyar igazságszolgáltatás Szerbiában Belgrádban a magyar igazságszolgáltatás már a közel napokban kezdetét veszi. Az igazságügy-miniszter távirati kérdést intézett Csarsch Dezső dr.-hoz, az úvidéki kir. törvényszék elnökéhez, hogy hajlandó volna-e Belgrádba, mint igazságszügyi főnök remenni? Csarsch Dezső dr., aki már tavaly hasonló megbízást vállalt Belgrád részére kijelentve, ugyancsak táviratilag jelenette be készségét, hogy a meghívásnak hajlandó eleget tenni. Mint hogy Csarsch Dezső dr. válasza után megbízatása — amely magas kitüntetés számba megy — immár későbbelen, az úvidéki törvényszék elnöke a volt szerb királyi főváros igazságügyi főnöke lesz. Es egyúttal a magyar igazságszolgáltatást is je enti a megháldított területeken

Egy évre jött levél Orozországból Móra Györgynek fogásba jutott fiától. Istvánról. A levelezőlap a dán Vörös Kereszteknek van címezve és ez továbbította a már csaknem minden reményét veszített családnak az örvendetes hirt.

Makói sebesültek karácsonya. Felkérjük mindazokat, kik a karácsonyi ünnep alkalmából szeretetadományaiskal kedveskedni óhajtanak sebesült katonáinknak, hogy a kiosztására szánt ajándékok u. m. almát, diót, fagét, cukerkát stb. legkésőbb dec. hó 22 én, a süteménykalászfélék karácsony előestélyén dec. hó 24 én délelőtt 12 óráig az I. számú Vöröskereszt kórházba (Szegedi utca elemi iskola helyiségében) sziveskedjenek beállítani. A Vöröskereszt Elnöksége.

A harctéren lévő katonák karácsonyi ajándékára az alábbi adományok fejtak be a polgármesteri hivatalnál: Szabó Péter Arany János u. 76 szám 4 korona, Szántó János v. alezámneve 4 korona, Varga János Luther u.

12 szám 1 korona, öz. Bodai Mihályné Almásy-u. 1 szám 1 korona, Szentesi Jánosné Tanya 210 szám 10 korona, Till Károly 3 korona.

A bolgár vörös kereszt jávára az alábbi adományok fejtak be a polgármesteri hivatalnál: Dr Fried Armin orvos 10 korona, Varga János Luther u. 12 száma 2 korona, öz. Budai Mihályné Almásy-u. 89 szám 3 korona.

Ahol fahiany miatt nem tudnak főzni. Nagyváradról írják, hogy Margita kétségben a tűzreléfa hiánya miatt a lakosság nem tud védekezni a hideg ellen, sőt még az ételket sem tudják megfőzni. A kétségben csakis főlvá-gott fát lehet kapni kilóként 10 f. ért, amit csak a módosabb emberek tudnak megfizetni. A kétség környékén vannak ugyan erdők, munkeserőben sem volna hiány a kivágatásához, de nincs fuvaros, aki pedig van, az egy méter fa behozataláért, amit 4 koronáért vészelt, most 40 koronát követel. A járás szolgabírája azt jelenti az alispáni hivatalnak és egyben kéri az engedélyt, hogy a szükséges fahianyosság beszállításához a kormányköt igénybe vehesse.

Rablógyilkos merénylet Hajdúnánáson. Debrecenből írják: A vasárnapra virradó éjszakán Hajdúnánáson rablógyilkos merénylet történt. Glücklich Hermann hajdúnánási fiatalember azonban ójszakára megjelent Frommer Hermann kávéházában, a hol bort rendelt. A kávé a fiatalember elé tette a bort és zárásra készüldött. Ekkor vette a redőny leshusáshoz használt kárpós rudat és kilépett a kávéházból, hogy az étlakok vasredőnyet lehussa. Glücklich Hermann csendesen felkelt a helyéről és az ajtóhoz osont. Kétségtelen az utóára, hogy nem járt arra valóki, astán hirtelen rávetette magát a mit sem sejtő kávéházu ajdonosra, kikapta kezéből a rudat és végigvágott vele rajta. A megtámadott ember védekezni próbált; birohra belt támadójával, a ki leteperte őt és fejtogatta. A kávé minden ereje megfeszítésével védekezett a mikor a merénylő látta, hogy így nem boldogul áldozatával, előrántotta revolverét és háromszor rálőtt. Két golyó a szerencsétlen Frommer Hermann koponyájába, egy pedig a mellébe furdott. Glücklich így ártatlanlanná tette a kávést, kikutatá annak asebit és a náia talált 1600 koronát magához véve, eltávozott a merénylet színhelyéről.

A vérben fekvő kávéházu ajdonosra virradatkor találtak rá a korán kelő emberek. Ekkorra már annyira el volt gyengülve a sok vérvesztéséig miatt, hogy szólni is csak nehezen tudott: csak annyit mondott:

Glücklich Hermann a gyilkosom...

A hajdúnánási rendőrség még a kora reggeli órákban elfogta Glücklich Hermann és letartóztatta.

Elveszett holmik. A rendőrségnél egy drb fejre való kendő és kisebb mennyiségű talált pénz őristetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti. — Folyó hó 13 án délelőtt a piacon elveszett egy drb 3 rekeszű pénztárcá, 1 drb 5 kor. és 4 drb 2 kor. ezüst és 5-6 drb 1 kor. pénz tartalmával együtt megtaláló a rendőrséghez hozza

be. — A rendőrségnél egy drb szappan őristetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti. — A rendőrségnél egy szőrtarisnya éllelmszerrel őristetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Horváth Rozália 25 éves Herceg Katalin öz. Biró Mihályné 67 éves korában.

Sebesültjeink és halottjaink

Makó, dec. 14.

A hadvezetőség által legutóbb kiadott veszteségi kimutatás a következő eseményekről hők neveit tartalmazza:

Szűh Sándor 2 honv gy ezr 3 sz Mezőhegyes 1886 hadifogoly, Takács Sándor 101 gy ezr 12 sz Kunágot. 1895 sebesült, Tasács János 101 gy ezr 10 sz Battyanya 1878 sebesült, Tóth Vince őrv 101 gy ezr 18 sz Battyanya 1893 sebesült, Tóth József 2 honv gy ezr 2 sz Kerekes 1881 fogoly, Trényi János 101 gy ezr 15 sz Keregy 1895 sebesült, Varga Balázs 101 gy ezr 1 sz Dombegyháza 1894 fogoly, Varga János 46 gy ezr 5 sz Piváros 1890 fogoly, Varga József 101 gy ezr 18 sz M-Kovácskő 1891 sebesült, Varga Pál 101 gy ezr 12 sz Kunágot 1891 sebesült, Vári Dezső 46 gy ezr 4 sz Makó 1894 hadifogoly, Vas Balázs 46 gy ezr 4 sz Apfalva 1893 fogoly, Vidóman Áron 101 gy ezr Battyanya 1888 meghalt, Vigh Mihály 101 gy ezr 8 sz Keregy 1885 sebesült, Vics Ferenc 101 gy ezr 12 sz Battyanya 1889 meghalt, Virág István 101 gy ezr 16 sz Dombegyháza 1890 sebesült, Vízványó Pál 46 gy ezr 4 sz Földes 1891 fogoly, Zacharics Péter 101 gy ezr 12 sz Battyanya 1886 sebesült, Zvonarszky György 101 gy ezr 16 sz Nagylak 1888 sebesült, Zeiga György 101 gy ezr 15 sz Cs-Palota 1887 fogoly, Kirporosy Bálint 40 gy ezr 9 sz Nagylak sebesült, Kovács Béla 40 gy ezr 5 sz Battyanya 1895mh, Kovács Béla 40 gy ezr 5 sz Battyanya 1891 sebesült, Lampa Sándor 40 gy ezr 9 sz M. Kovácskő sebesült, Neduca Lehel 301 gy ezr 2 sz M. Csánád 1892 sebesült, Pies Péter 301 honv gy ezr 2 sz Nagylak 1894 meghalt, Szoki Imre 40 gy ezr 10 sz Mezőhegyes 1895 sebesült, Zubaria János 301 honv gy ezr 1 sz Piváros 1894 sebesült.

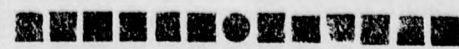
Mindig

több és több hivatkozott, szerez magának az,

Aerovasch

mosógép, mely légnymással működik. Akik érdeklődnek, szivesen ad felvilágosítást

Gulácsi János gépkereskedő

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(1063)

109. fejezet.

A népbank.

A következő pillanatban minden erejét összeszedve, sebzett medve gyanánt vad rőfögéssel Szappanosra akarta magát vetni.

Maraszinak most jutott eszébe, hogy revolver is van nála és gyorsan előrántotta.

De már akkor a vérvesztés következtében hirtelen úgy elveszté erejét, hogy összerogyott. A revolvert azért elszűttte, a golyó azonban célját tévesztve a falba turódott.

Egy darabig kinosan vergődött a földön, végre elveszté eszméletét.

Szappanos most oda ment hozzá s féltérde ereszkedvén meléje, megtapogatta szive tájékát, és ott még egyszer beéje dőfött.

Maraszinak testén még egy görcsös vonaglás futott végig, aztán nem mozdult többé.

Ennek a része is megmaradt gondolat magában Szappanos. És el nem árul többé!

Most beesukta a vasszerény ajtaját, lehuzta a kulcsot a elöltvén a fáklyát, eltávozott, miután az áitót maga után jól bezárta.

Egy jó gondolatom támadt! mormogta magában. Ily módon a szövetséget tagjait egymásután mind elpusztíthatnám! És akkor a sok pénz mind az enyém lenne!

110. fejezet.

Csaladi öröm.

Pétsy Dénes megjelent Vilmos herceg palotájában. Kettős ok kösztette őt erre. Legelőször is az illem hozta magával, hogy a herceg látogatását visszaadja, másodsor az örökség miatt is el kellett jönnie, hogy egész hitolaseu megtudja, mi van a dolgban.

Vilmos kitüntető sziveséggel fogadta őt.

Herceg ur, meodá Pétsy, egy bírósági értesítést kaptunk, mely határtalan meglepetést okozott nekünk.

Bizonyára az örökséget gondolja, Pétsy ur?

Ugy van! Az értesítésben az áll, hogy a kegyed édes atyja leányomra mint volt mennyaszonyára félmillió lírát hagyott, igaz ez?

Igaz! válaszolt Vilmos. A végrendelet, melyet a bíróság kihirdetett, így szól. Reménylen, önöknek nincs ez ellen kifogásuk?

Ez a kérdés szinte zavarba hozta Pétsyt.

Folyt. köv.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Stöwer-irógép

:: jutányos áron azonnal ::
eladó. Cse a kiadó-
 hivatalban ::

9 hold föld a Vere-
besben és Bánomban
eladó. Értekezni lehet:
IRITZ MIKSÁVAL.

Azonnal eladó
9 és fél kat. hold
 jó minőségű
TANYAFÖLD
 kövezett ut mel ett. (Néhai
 Kiss Pál dr. tulajdona.) Ér-
 tekezhetni Hajnal-utca.

Eladó házheiy

A Lonovics-sugarúton, az Erzsé-
 bet-szeretetházzal szemben levő
5 és fél lacó föld
 mely házheiynek igen alkalmas,
 örökáron e adó.

Bővebb felvilágosítást nyújt;
Özv. Dr Kiss Pálné
 Hajnal-utca

POOR ENDRÉ
 gyógyszerészi kapható Makón
VILMA-CRÉM
 egyszerű és biztonságos hatású le-
 találatlan szer, szappó, májolt,
 ere- és keringési és rin-
 doidle hártisztítására alkalmas
 Vilma hajpor, Vilma szappó
 és hajfésű szer.
 Ár: Vilma krém 1 korona,
 Vilma hajpor 1 korona, Vilma
 szappó 10 Hl. Hajfésű 1 ko-
 rona. Gyógyszertárakban és minden
 nagy boltban kapható.

Elismert legjobb motorok!

**Világítási eszközök „Körang”
 Diesel motorok**

Szivattyú
 és benzínmotorok ::
 Csepelgyártmányú benzín- és
 nyersolajmotorokkal. Benzín-
 nes magánjárók.
 Megújult újdonok!
Nyersolajmotorok
 korszerű gyártásúak.
Gallérti Igen és Törse
 Budapest, V. Könyv-utca 4. szám.
 Az új árakban minden átalmas árajánlatot
 Legnagyobb ártólalás!
 Készen állunk felajánlatok!

ORVOSOK

Igazadják, mint legújabb kö-
 högés elleni szert a:

Köhögés

receptes, magyarkészség, nagy szám-
 bantól ellen és külföldön ismert és
 mely miatt minden barosmak népszerű-
 kedéses 800 ar. és más egyéb
 igazolja a hatás sikerét ezen ötvagy
 garancia és kellemes cukorkaknak. Csé-
 megje 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér,
 napi fogyasztásban 30 fillér.
 Kapható minden gyógyszer-tárban

KIADÓ FÖLDEK.
 közel a városhoz ga-
 bona és hagyma ter-
 melésre Iritz Miksával

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
 dacára könyvnyomdánkban min-
 dennemü nyomdai munkák a leg-
 pontosabban, tisztá, izléses kivi-
 telben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban